

ВНУТРІШНІ ЗВ'ЯЗКИ В РАМКАХ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

О.В. Дмитренко, аспірант, С.В. Глівенко, к.е.н., доцент
Сумський державний університет

Система екологічного менеджменту (СЕМ), що створена та функціонує у відповідності до ДСТУ ISO 14001 – це частина загальної системи управління, що включає організаційну структуру, діяльність по плануванню, обов'язки, відповідальність, досвід, методи, методики, процеси і ресурси для формування, здійснення, аналізу й актуалізації екологічної політики

Тому важливу роль у функціонуванні екологічного менеджменту відіграє наявність внутрішньої взаємодії між різними ієрархічними та функціональними рівнями підприємства. Відповідальність за процес забезпечення внутрішніх зв'язків в рамках екологічного менеджменту несе керівник підприємства.

Наявність внутрішніх зв'язків обумовлює виконання в межах підприємства принципу Плануй – Роби – Контролюй – Змінюй (PDCA), який лежить в основі всіх систем управління підприємством, що базуються на стандартах серії ISO.

Зв'язок та координація внутрішньої взаємодії в сфері екологічного менеджменту направлена на:

- підтвердження зобов'язань керівництва щодо охорони навколишнього середовища;
- висвітлення проблем щодо екологічних аспектів діяльності підприємства;
- підвищення свідомості працівників щодо екологічної політики, цілей та завдань підприємства;
- належне інформування внутрішніх зацікавлених сторін та відповідних підрозділів підприємства щодо функціонування СЕМ та екологічних показників виробництва.

Так на ПАТ «Сумхімпром», відповідно до настанови з охорони навколишнього середовища НОНС 00-2005, механізм забезпечення зв'язків та координації внутрішньої взаємодії в рамках СЕМ реалізується наступним чином (рисунок 1):

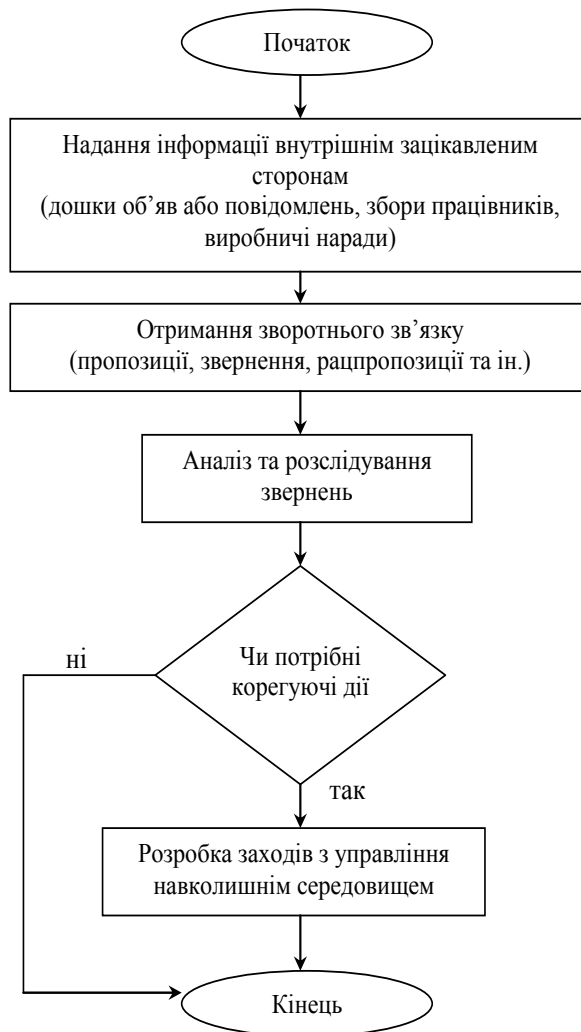

Рисунок 1 – Схема реалізації внутрішніх зв'язків на підприємстві

1. Зв'язки між різними ієрархічними та функціональними рівнями в рамках системи екологічного менеджменту підприємства встановлюються та визначаються в положеннях про підрозділи і відповідних внутрішніх стандартах підприємства (СТП). Документальним підтвердженням дієвості внутрішнього зв'язку в рамках СЕМ є інформаційні документи (протоколи, акти, записи та ін.).

2. Інформування відповідних посадових осіб та підрозділів про результати аналізу ефективності СЕМ та результати внутрішніх перевірок функціонування СЕМ проводиться за допомогою службових записок, наказів, розпоряджень, актів, звітів невідповідності та ін., згідно розроблених СТП.

3. Інформування та взаємодія з зовнішніми зацікавленими сторонами проводиться за допомогою листів, звернень, актів, сертифікатів, паспортів та ін., згідно розроблених СТП.

4. Начальники виробничих підрозділів, відділів та служб, а також особа, що визначена керівництвом як відповідальна за функціонування СЕМ, забезпечують доступ працівників до інформації щодо суттєвих екологічних аспектів, екологічної політики, цілей та завдань, результатів оцінки екологічних показників та перевірок СЕМ підприємства шляхом дошки об'яв, повідомлень, зборів працівників, виробничих нарад тощо.

5. Зворотній зв'язок з працівниками забезпечується за допомогою скриньок пропозицій, рацпропозицій, звернень до посадових осіб що несуть відповідальність в рамках СЕМ.

6. Начальники виробничих підрозділів, відділів та служб, а також особа, що визначена керівництвом як відповідальна за функціонування СЕМ, аналізують звернення працівників та інших зацікавлених внутрішніх сторін, проводять аналіз звернень та, за необхідності, включають їх до проекту заходів з управління навколишнім середовищем.

7. Мотивація активної участі працівників в СЕМ підприємства здійснюється за рахунок матеріального заохочення (премії) шляхом додавання підвищуючого коефіцієнту до базового коефіцієнту якості праці згідно діючих СТП.

Із зазначеного видно, що внутрішні зв'язки відіграють важливу роль у функціонуванні екологічного менеджменту на підприємстві та забезпечують виконання в межах підприємства принципу Плануй – Роби – Контролюй – Змінюй (PDCA), що дозволяє постійно вдосконалювати СЕМ та реалізовувати заходи з управління навколишнім середовищем.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Екологічний менеджмент: Зб. наук. пр. / За ред. В.А. Гайченка. – К.: МАУП, 2006. – 266с.
2. Кислий В.Н., Лапин Е.В., Трофименко Н.А. Экологизация управления предприятием: Монография. – Сумы: ВТД «Университетская книга», 2002. – 232 [8] с.
3. Природоохранная работа на промышленном предприятии / О.Ф. Балацкий, А.Ю. Жулавский, Н.И. Малышко, В.Н. Скомороха. – К.: Техніка, 1986. – 133 с.
4. Настанова з охорони навколишнього середовища ПАТ «Суміхімпром» НОНС 00-2005.